

2025-08-07

Brottsofferjouren Sverige
Hammarby fabriksväg 25, 6 tr
120 30 Stockholm
info@brottsofferjouren.se
www.brottsofferjouren.se
Växel: 08-644 88 00
Brottsofferstöd: 116 006

Remissvar Utkast till lagrådsremiss En särskild straffbestämmelse för psykiskt våld

Brottsofferjouren Sverige (BOJ) har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat utkast till lagrådsremiss. Nedan redovisas våra synpunkter.

1. Sammanfattande ställningstagande

Brottsofferjouren Sverige tillstyrker införandet av en särskild straffbestämmelse för psykiskt våld. Förslaget är ett viktigt steg i arbetet mot våld i nära relationer och stärker skyddet för brottsoffer, inte minst kvinnor och barn. Samtidigt anser BOJ att vissa förtydliganden bör göras, särskilt vad gäller:

1. definition och inkludering av ekonomiskt våld
2. gränsdragning mot befintliga brott såsom grov fridskränkning och olaga förföljelse
3. beviskrav och vägledning för rättstillämpning
4. uppföljning och utvärdering efter ikraftträdandet

2. Bakgrund och behov

Våld i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem som ofta består av psykiskt våld. Forskning från bl.a. Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) och Brottsförebyggande rådet (Brå) visar att psykiskt och ekonomiskt våld kan ge djupa och långvariga konsekvenser för brottsoffer, ofta jämförbara med eller allvarligare än fysisk misshandel. Psykiskt våld kan även utgöra ett tidigt varningstecken för eskalerande fysiskt våld. Dagens lagstiftning har svårt att fullt ut fånga dessa brottsmönster.

3. BOJ:s huvudsakliga synpunkter

3.1 Tydlighet och förutsebarhet

BOJ välkomnar att bestämmelsen tydligt anger att upprepade kränkningar såsom förolämpningar, nedsättande och hotliknande uttalanden, tvång, övervakning och isolering kan utgöra psykiskt våld om de sammantaget orsakar allvarlig skada för offrets självkänsla.

Vi föreslår att den särskilda problematiken med ekonomiskt våld lyfts fram i författningskommentaren med konkreta exempel, såsom:

- kontroll av offrets ekonomiska resurser
- hindrad tillgång till egna pengar
- manipulation av konton och skuldsättning

3.2 Förhållande till andra brottstyper

Förslaget måste kompletteras med vägledning om hur bestämmelsen ska tillämpas i relation till:

- grov fridskränkning
- barnfridsbrott
- olaga förföljelse
- hedersrelaterade brott

En tydlig gränsdragning är nödvändig för att undvika oklarheter och för att säkerställa rättssäkerhet.

3.3 Bevisfrågor

Psykiskt våld sker ofta utan vittnen. BOJ anser därför att bevisinhämtning bör främjas genom:

- dokumentation av kränkningar och hot (t.ex. digitala spår, meddelanden, e-post)
- vittnesmål från närstående, professionella kontakter och stödorganisationer

BOJ tillstyrker att Åklagarmyndigheten och Polismyndigheten tar fram riktlinjer och utbildningsinsatser för att stärka rättstillämpningen.

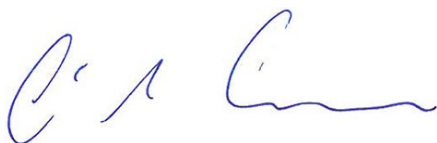
3.4 Uppföljning och utvärdering

Vi föreslår att en systematisk utvärdering av bestämmelsens tillämpning sker inom tre år efter ikraftträdandet. Fokus bör ligga på:

- antal anmälningar och lagföringar
- typ av bevisning som godtas
- hur olika former av psykiskt våld beaktas i praxis

4. Slutsats

BOJ ser positivt på förslaget och anser att det kan bidra till ett stärkt skydd för utsatta. Med våra föreslagna förtydliganden – avseende ekonomiskt våld, gränsdragning, beviskrav och uppföljning – bedömer vi att reformen får ökad träffsäkerhet och rättssäkerhet.

Sven-Erik Alhem
Förbundsordförande
sven-erik.alhem@boj.se

Monica Ekström
Vice Ordförande
monica.ekstrom@boj.se